

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA PRUSZKOWA NA LATA 2016 – 2021

I. Wstęp

II. Diagnoza problemu przemocy w aspekcie sytuacji lokalnej

III. Cele i strategie działania

IV. Termin realizacji i sposób monitorowania programu

V. Realizatorzy programu

VI. Źródła finansowania programu

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Nie budzi zatem wątpliwości fakt, że zadaniem Państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Preambuła do znowelizowanej Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 r podkreśla, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Przemoc domowa występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym i może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej, niekorzystnie wpływających na psychospołeczne funkcjonowanie jednostki/rodziny oraz prowadząc do zaburzeń somatycznych, poznawczych, emocjonalnych oraz do nieposzanowania norm prawnych.

Przemoc domowa ma różne formy a każda z nich charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna. Podczas aktu przemocy zachwiana jest równowaga sił między sprawcą a ofiarą, naruszane są jej prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i ból.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie można wskazać normy społeczne i kulturowe, dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia oraz uzależnienie/nadużywanie alkoholu.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

II. Diagnoza problemu przemocy w aspekcie sytuacji lokalnej

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia a który jest trudnym do zdiagnozowania z uwagi na fakt, iż jest to specyficzny rodzaj patologii życia rodzinnego, który może trwać bardzo długo, bowiem rodzina jako system broni się przed wpływami z zewnątrz.

Zjawisko przemocy w rodzinie prowadzi do poważnego naruszenia zasad współżycia rodzinnego, społecznego, norm moralnych i prawnych, także do tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych urazów. Rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych. Przemoc nie tylko wprost narusza prawo osoby do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, ale również ogranicza i uniemożliwia korzystanie z innych praw i wolności, które człowiekowi przysługują.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zm.) przemoc w rodzinie to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie ogranicza się do pięciu podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna i zaniedbanie. Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni, osoby niepełnosprawne i osoby starsze.

Z analizy danych uzyskanych z Zespołu Interdyscyplinarnego ds.

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie oraz Punktu Przeciwdziałania Przemocy działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszkowie za lata 2013 – 2015 wynika, że coraz większa świadomość społeczna związana ze zjawiskiem przemocy w rodzinie powoduje, że problem przemocy staje się zjawiskiem dostrzegalnym przez społeczność. Ludzie nie tylko rozpoznają problem ale także szukają pomocy dla siebie lub swoich bliskich.

**Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego
w latach 2013 -2015**

Instytucja zakładająca N.K.	2013	2014	2015
Policja	81	113	63
MOPS	4	5	8
Oświata	2	1	3
Służba zdrowia	1	2	0
KRPA	0	0	0
Ogółem	88	121	74

Opracowane na podstawie danych uzyskanych z Zespołu Interdyscyplinarnego.

**Liczba prowadzonych czynności w ramach procedury „Niebieska
Karta” w latach 2013-2015**

Wykonywane czynności	2013	2014	2015
Liczba prowadzonych Niebieskich kart przez Zespół Interdyscyplinarny	140	169	119
Liczba powołanych Grup Roboczych	88	121	74
Liczba spotkań Grup Roboczych	467	566	417
Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych	11	12	10
Liczba przekazanych zawiadomień do organów ścigania	6	13	5
Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z powodu ustania przemocy	58	82	57
Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z powodu braku zasadności podejmowanych działań	29	42	35

Opracowane na podstawie danych uzyskanych z Zespołu Interdyscyplinarnego.

**Liczba osób korzystających z Punktu Przeciwdziałania Przemocy
w latach 2013 – 2015**

Punkt Przeciwdziałania Przemocy	2013	2014	2015
Porady prawne	119	111	127
Porady psychologiczne	142	120	147
Porady i konsultacje specjalisty ds.przemocy	136	182	103
Grupa wsparcia	1	1	1
Ogółem	397	413	377

Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Punktu Przeciwdziałania Przemocy w Pruszkowie.

**Ilość podjętych przez Komendę Powiatową Policji w Pruszkowie
interwencji domowych, interwencji domowych zakończonych wszczęciem
procedury "Niebieska Karta"**

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Interwencje domowe ogółem	2279	1874	1881
W tym zakończonych wszczęciem procedury "Niebieska Karta"	81	113	63

Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie.

Ilość prowadzonych postępowań z art 207 KK przez Komendę Powiatową Policji w Pruszkowie pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie z uwzględnieniem umorzonych postępowań oraz sporządzeniem aktu oskarżenia przekazanego następnie do Sądu.

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Liczba prowadzonych postępowań	41	65	58
Liczba umorzonych postępowań	31	38	48
Liczba sporządzonych Aktów Oskarżenia i przekazanych do Sądu	10	27	10

III. Cele i strategie działania

1. Diagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w m. Pruszkowie,

poprzez:

- analizę danych statystycznych gromadzonych przez różne instytucje pozwalające na oszacowanie skali zjawiska przemocy,
- sporządzanie rocznego sprawozdania w oparciu o prowadzoną dokumentację,
- zbieranie danych na temat istniejących zasobów instytucjonalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz dostępnych formach pomocy, poprzez:

- organizowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu radzenia sobie ze stresem, emocjami i agresją oraz zajęć warsztatowych dla rodziców,
- zwiększenie dostępności do informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej (np. przygotowanie ulotek, stron internetowych),
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (broшуry, plakaty, umieszczenie w gablotach stałych informacji),
- rozpowszechnianie informacji o różnych formach spędzania czasu wolnego przez dzieci oraz młodzież, promujących zachowania nieagresywne (świetlice środowiskowe, pikniki, festyny itp.).

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, poprzez:

- rozpoznawanie ryzyka przypadków przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań określonych procedurą "Niebieskiej Karty",
- zapewnienie osobie doznającej przemocy natychmiastowej pomocy, w tym medycznej,
- prowadzenie Punktu Przeciwdziałania Przemocy oferującego bezpłatną pomoc i wsparcie w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, konsultanta ds. przemocy, możliwość udziału w grupach wsparcia dla osób doznających przemocy,
- pomoc w znalezieniu schronienia w całodobowym ośrodku wsparcia osobom doznającym przemocy oraz ich dzieciom,
- zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem przemocy,
- prowadzenie rozmów interwencyjnych i edukacyjnych z osobami stosującymi przemoc, w tym udzielanie informacji o dostępnych programach korekcyjno-edukacyjnych.

IV. Termin realizacji i sposób monitorowania programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2021 będzie realizowany systematycznie przez okres na jaki został opracowany. Realizacja celów programu będzie systematycznie monitorowana przez Zespołu Interdyscyplinary na podstawie informacji przekazanych przez jednostki współrealizujące program, danych statystycznych podawanych w sprawozdaniach rocznych przekazywanych do jednostek nadrzędnych, w tym do sprawozdań z realizacji krajowego programu przeciwdziałania przemocy. Umożliwi to dokonywanie bieżącej oceny skuteczności prowadzonych działań i pozwoli na ich korektę. Ponadto corocznie do dnia 31 stycznia każdego roku Przewodniczący Zespołu będzie składał Prezydentowi Miasta coroczne sprawozdania z realizacji celów programowych.

V. Realizatorzy programu

Jednostką organizacyjno - koordynującą realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie. Zespół Interdyscyplinary realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Współrealizatorami Programu są: Urząd Miejski w Pruszkowie wraz z jednostkami oświatowymi, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Sąd oraz Kuratorzy Sądu Rejonowego w Pruszkowie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz organizacje pozarządowe.

VI. Źródła finansowania

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie finansowany będzie ze środków budżetu Miasta Pruszkowa a także środków finansowych pozyskiwanych przez współrealizatorów z innych źródeł.

